

Observatoriul este de două ori în săptămână, miercuri și sâmbătă.

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 an întreg 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai mult pe an; — trimis cu poșta în lăintru monarhiei pe 1 an întreg 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 an 10 fl. s'eu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. s'eu 11 franci; — numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie s'eu linia, cu litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile poștei statului, adresate de a dreptulu la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 24.

Sibiu, 24/5 Aprile 1879.

Anulu II.

Deschidere de prenumeratiune

dela 1/13 Aprile a. c.

Acei domni abonati cari s'au prenumeratu la „Observatoriulu“ numai pre câte trei luni, adeca până la 31 Martiu st. v., sunt rogati a'si innoi abonamentulu pe 1/13 Aprile, pentru-că se nu li se curme espeditiunea diariului.

Prețulu pe 3 luni până la 30 Iuniu st. v. este numai 2 florini val. austriaca, éra pe următoriele 9 luni până la 31 Decembre 6 fl. În afara unde porto poștei este duplu, diariulu nostru costa 22 franci pe 1 an întregu, 11 franci pe ½ anu, sau în valuta austriaca 10 fl. pe 1 anu, 5 fl. pe ½ anu.

Precum amu anuntiatu de repetite-ori, prețulu se pôte transmite în bilete de banca austriaca, sau în bilete ipotecarie romanesci, sub cuverta sigilata în regula, sau prin mandate (asemnatiuni) postali.

Tóte abonamentele se adressé dia de a dreptulu la Redactiunea „Observatoriului“ în Sibiu, piati'a mica Nr. 27.

În capital'a București abonamentele se facu și la librari'a J. Szöllösy în piati'a teatrului.

Craiov'a onoratu domnu professoru Sim. Mihalescu avu bunatate a luá asupra'si primirea și înaintarea de abonamente.

Espeditiunea de aici din locu se face cu mare precisiune; cu tóte acestea totu se intempla unele neregularitati pe la posta; noi implinim cu tóta placerea ori-ce defecte, numai se ni se arate în 8 dile, computate din diu'a în care ar fi trebuitu se ajunga cutare Nr. la adres'a lui.

Redactiunea.

Causele inundatiunilor.

Partea cea mai mare a omenimei isi are locuintele sale asiediate în vecinatatea riurilor mari și mici. Ap'a este conditiune absoluta de existentia pentru totu ce se dice că are viatia. Dara totu ap'a face relele cele mai mari, daca omulu nu se scie folosii de ea, și candu vine în furia, nu o scie sau regulá, sau nu i se dá din cale.

Dela inceputulu lunei riurile au cursu totu

pe unde curgu astadi, cà-ci daca mai multe din ele în cursu de câte una sau doue mii de ani si-au schimbatu în càtuva albi'a, patulu, acea schimbare inse a fostu prea neînsemnata în proportiunea distantiei ce percurgu, și apoi în fine ele se vérsa totu acolo, unde s'au versatu înainte cu multe mii de ani, cu càtiva kilometrii mai în susu ori în diosu. Riurile de regula nu curgu în linia drépta, ci în nenumerate serpentine și cotituri; preste acésta ele în calea loru isi reserva spatiuri mai mici sau mai mari, preste care se revérsa la timpuri anumite, sau si pe neasteptate, și atunci se dice, că ele prin a loru in-si exundatiune facu locuitorilor daune. Acésta inpregiurare aduse pe ómenii la ide'a de a regulá riurile. Elementele inse nu prea au placere a se supune vointiei omenesci, și apoi vai de ómeni, daca nu voru sci tractá cu ele.

Intocma asia au patit'o ungureni cu regularea Tisei. Acelu riu mare ce descinde din Carpatii septentrionali, este fórté desfrenatu, mai alesu dupace inghite în siesurile Ungariei mai multe riuri destulu de mari ale Transilvaniei. Sufe de mii de jugere (pogóne) a inundatu Tis'a totudeauna asia, în càtu nimeni nu a cutediatu a cultivá vreodata acelea tinuturi; ele inse au fostu folosite fórté bine cá locuri de pasiune a vitelor, mai multe balti de pescuitu, apoi stufulu (tresthia), tufe dese de rachita, spre adapostu ferelor selbatece, dara și talchariloru. În fine ómenii au venitu la idea, că totu ar fi bine a se mai strimtorá Tis'a, în càtu spatiulu de inundatiune se'i remana multu mai pucinu.

Dn. maioru c. r. Ioanu Stefanovicu, carele cunósce regiunile Tisei dintr'ó junga esperientia, tinuse înainte cu cincii ani o dissertatiune prea instructiva la societatea geografica din Vien'a despre regularea Tisei, inse asia, că invetiaturile coprinse în aceea se potu aplicá la ori-care altu riu. Immens'a majoritate a natiunei romanesci este asiediate cu locuintele sale de a lungulu riurilor din Daci'a și Panoni'a; de aceea în vederea teribilei catastrofe dela Seghedinu ne tinemu de adeverata datorita a reflectá pe lectorii nostrii la cestiunea regularei riurilor cu atátu mai virtosu, că aceea este pusa chiaru si fóra voia ómeniloru, la ordinea dilei prin poterile naturei și prin marile nóstre interese nationalu-economice. Afara

de acésta urmédia se fia regulata și Dunarea în interesu europénu; acea regulare inse are se exercitedie o influentia atátu de mare, mai alesu asupra districtelor danubiane din Romani'a, în càtu voru avea se o simtia pe sute de ani înainte.

Dupa-ce Ungari'a veni pentru totudeauna sub domni'a Casei Habsburg, imperatulu Carolu VI fiu celu de antaiu, care la a. 1722 chiamase inadinsu ingineri straini cu missiunea de a regulá riulu Tisei; aceia inse au datu preste resistentia cerbicósa din partea nobilimei și n'au scosu nimicu la cale. În anii 1772 sub Mari'a Teresi'a, 1784 sub Josifu II gubernulu érași chiamá ingineri din Belgiu spre acelasu scopu; resistentia inse a fostu totu cea din dilele lui Carolu: „Noue asia ne place, au disu ungureni, se locuim între balti și mocirle; locu de aratu și semenatu avemu destulu. Dupace com. Stefanu Széchenyi dela 1830 înainte deschisese lupta infocata pe terenulu economiei nationale, în fine abia între anii 1843 et 44 se formara doue societati pentru regularea Tisei și se apucara seriosu de lucru; dara inginerii austro-unguresci se pricepura atatu de reu la lucrari hydraulice, în catu le incepura de susu pe riu în diosu, și asia ei micisórará inundatiunile pe unde lucrá acum; inse ap'a luá cursu cu atátu mai repede spre serpentine, adeca obstaculele de mai la vale, se strimtorá între ele și innecá tóte tinuturile vecine. Protestele și processele, insocite de batalii și omoruri între locuitori, se inmultia pe fia-care anu. Atunci gubernulu chiamá dela Veneti'a pe unu renumitu hydraulistu anume Paleocapa, cá se'si dea parerea la faci'a locului. Se intielege că acesta declará de ignoranti pe toti inginerii și pe proprietarii de prin pregiuru și le dise, că trebuea se incépa regularea dela versarea Tisei în Dunare și asia se mérga treptatu în susu. Dara până în a. 1848 se pôte afirmá cu totu dreptulu, că erau atatea Ungarii, câte comitate (Municipie); fia-care comitatu batea în pinteni și strigá, că ele sunt suverane pe teritoriulu loru, nu suferé se le reguledie nici gubernu nici rege; daca li se innéca mosiile, satele și orasiile, aceea e tréb'a loru, nu a gubernului, ele sunt suverane și pe innecatu.

Sub absolutismu afacerea regularei o luase în mana ministeriulu din Vien'a, dara totu între dificultati cumplite, pe care le facea proprietarii, éra inginerii pare că au fostu farmecati, cá se continue

Foisiór'a „Observatoriului“.

Cairolu s'eu devotamentulu pentru patria.

de: Petra-Petrescu

Motto: „Ce“ întrebá Napoleonu celu mare pe madam'a Campan, o educatóre eminenta, „ce ne lipseste, cá junimea din Franci'a, se capete o crescere buna?“ — „Mame“, respunde acést'a. — „Eca“ strigá imperatulu frapatu, „unu sistemu de educatiune în unu singuru conventu!“

Cine nu'si amintesce cu reverentia de nobil'a matróna romana Corneli'a, carea odinióra isi presentase amiceloru sale pe fiii sei, Tiberiu și Semproniu, dicúndu: acestia sunt comorile, acestia sunt thesaurii mei cei mai pretiosi.

Da, Corneli'a avea conventu se se mandrésca, cà-ci prin crescerea buna ce dete fiiloru sei, ei devenira idolii poporului, traindu și murindu pentru patria și binele comunu. Istori'a va pastrá în eternu numele Grachiloru, cá modelu de devotamentu și patriotismu.

Cine nu 'si amintesce cu reverentia și pietate de cuvintele inspirate, pronuntiate de mam'a lui Stefanu celu mare, candu acést'a, frantu de armi'a turcésca, se rentórcé nóptea la castelulu domnescu, fiindu-ca 'si pierduse tóta speranti'a de invingere?

„Ce dici tu straine, fiulu meu e departe, Braciulu seu prin taberi mii de morti inparte... Déca tu esti fiu-meu, nu 'ti sunt mama eu... tu aicea, fora biruintia

Nu poti cá se intri cu a mea vointia!

Dorinti'a mamei este mandatu pentru fiu,

Stefanu se întórcé

Lupt'a reincepe, Turcii sunt goniti

Cadu, cá nisce spice de securi loviti,

și, între Domnii románi, fruntea lui Stefanu este incununata cu o aureola stralucita, cu o coróna neperitóre. Magistr'a vietii ni'lu infacisíeza sub falniculu nume de Stefanu celu mare.

Déca tempurile trecute sunt ilustrate cu matróné și mame-modelu, cari si-au crescutu fiii în devotamentu pentru virtute, în iubire de patria și natiune, — gratia missiunei sante de femeia, tempulu modernu inca ne pôte presentá astfelu de caractere exemplare, cari, în lupt'a pentru libertate, asemenea voru remané epochali în intréga istoria a omenirei.

Un'a din aceste femei, potemu dice, sánte, a fostu Adelaid'a Cairolu, mam'a fostului ministru-presiedinte alu Italiei, Benedetto Cairolu. Nascuta în Milanu la 1807 ea fiu fiic'a contelui Benedetto Bono de Belgirate, barbatu onorabilu si stimatu. Inca din fraged'a tineretia ea remase orfana de tata. Ajungúndu etatea de 17 ani, fiindu cam debila de constitutiune, mam'a sa o tramite în Pavi'a la renumitul profesor de chirurgia Carlo Cairolu. Acést'a, cunoscúndu-i inteligenti'a, blandeti'a și caracterulu ei nobilu, o luá de socia și avu cu ea cincii fii: Benedetto, Ernesto, Luigi, Enrico și Giovanni; celu mai mare nascutu la 1830, celu mai teneru la 1841.

Suferintiele Italiei pe tempulu acést'a erau infioratóre. Man'a de feru a lui Metternich apesá greu asupra Lombardo-Venetiei. Patriotii cari visau la renviarea patriei erau exilati, ucisi, torturati s'eu spendiurati. Itali'a intréga éra o vale de suspine. Cairolu éra patriotu infocatu; nu mai pucinu soci'a sa Adelaid'a, carea din junetie éra inspirata de amorulu celu mai invapaiatu pentru patria și libertate și urmariá cu insufletire luptele eroice portate de barbati si tineri pentru eluptarea independintiei. Pana nóptea tardiu cetea ea la scrierile politice volante, ce se respandéau pe atunci, se ocupá inse si cu opuri strictu istorice, de istori'a patriei ei cu gloriosu-i trecutu din anticitate și evulu mediu. I-se stringea ánim'a, candu compará tempurile glorióse de mai nainte cu decadenti'a posterióra. Unic'a ei dorintia

erá, cá pe fiii se si-i póta cresce în folosulu patriei și natiunei nefericite, ceea-ce i-a și succesu.

Sosi anulu 48. În Itali'a se produse o febre convulsiva. În 12 Ianuarie erupse în Palermo o rescóla — dar curendu fiu inadusita într'o baia de sange. Ajungúndu scirea acést'a în Pavi'a studentii se aduna în biserici'a Gesù. Politi'a navalesca asupra loru, îi imprasthia, se nasce tumultu, urmarea este o lupta crâncena între poporu și milita. La demonstratiunea acést'a luá parte activa si Benedetto Cairolu, pe atunci june de 18 ani. Politi'a puse ochiulu pe densulu si éra se 'lu prinda, déca nu se refugíá inca la tempu în Piemontu.

Misicarea luá dimensiuni totu mai mari. Fora arme, ne-organizati, milanesii se sculara contra garnisónei militare compuse din 10-15 mii feciori bine disciplinati si provéduti cu 60-70 tunuri. Lupt'a sangerósa durá cincii dile; în fine cetatenii alunga pe soldati silindú-i se se retraga. Dupa deastrulu acést'a austriacii parasescu Lombardi'a, prin urmare si Pavi'a, în care se constitué o deregutoria provisoria cu profesorulu Cairolu în frunte. Acum se rentórcé Benedetto acasa si în loculu natalu recrutéza unu corpu de voluntari si pléca cu ei la Milanu pentru a se alaturá la armat'a sardica. Lupt'a avu succesu schimbatoriu pana catra mijloculu lui Augustu, candu, sosindu Radezky, lombardiani fura éra subjugati de austriaci. Benedetto trecú în Piemontu, éra profesorulu împreuna cu soci'a sa, se retrase în Gropello, unu orasielu micu în tienutulu Lomellini'a.

Dusimaniele incetara, inse numai, cá în primavér'a anulului urmatoriu se erupse c'o inviersiunare si mai mare. În Marte incepura de nou inamicitiele între Radezky si regele Carlo Alberto. Prof. Cairolu sdruncinatu de suferintiele avute în a. 48 zacea bolnavu pe patu. Bubuitulu tunurilor din diminéti'a dilei de 23 Marte strabatú din departare pana în oda'i lui. Resultatulu acestei dile fiu nimicirea armatei sardice si cu dens'a a toturor sperantielor Italiei. Catastrofa nefericita atinse dorerosu ánim'a bravului patriotu, dóue

cu regularea totu de din susu la vale. Dn. maioru Stefanovicu ilustra acelea erori cu câteva cifre demne de a se luá in cea mai de aproape consideratiune. Dunarea care inghite nenumerate riuri in albi'a sa, si-a rezervatu pentru tóte casurile extraordinarie intre Petervaradinu, gur'a riului Caras, gur'a Tisei la Titel pàna la Panciova unu terenu de inundatiune de vreo 80 mii jugere (pogóne), in care incapu la 64 milióne stñjini cubici de apa, cá si cumu ar fi disu omeniloru: Mesurati si vedeti, cá eu pe unde me pociu largi in voi'a mea, am o albia lata de 720 de stñjini (la Sirnitia); pe la Belgradu m'am strimtoratu la 360 st., éra pe la portile de feru inamicii mei milionari, adeca muntii, m'au redusu numai la 70 pàna in 80 de stñjini. Pe unde se curgu eu, candu se topese neó'a si candu sunt ploi multe, fóra terenu de inundatiune? Deci voi ómeni nepotintiosi, nu cumva se va faceti locuintie pe acelu terenu alu meu, cá ve innecu pe toti, tocma candu v'ati crede mai fericiti.

Chiaru asia era si cu Tis'a; ea in regiunea pe unde intrá in Dunare isi rezervase câteva miluri terenu de inundatiune, éra anume intre Titel si Perlaz 2400 de stñjini largime, pe care se scurgea in Dunare cumu ii placea ei, sau adeca dupa cumu o nutriá Carpatii cu apa.

Ce au facutu ómenii? teritoriulu de inundatiune alu Dunarei l'au strimtoratu asia de multu, in càtu au colonisatu acolo 9 sate de serbi si de bulgari. Totu asiá urmara si spre gur'a Tisei, unde o au lasatu numai de 200 stñjini largime, si se facu in fatia cu Titelu unu satu nemtiescu Rudolfs-gnaden. De aci pe riu in susu dela Földvár (cetate de pamentu) pàna la Perlaz pe 12 miluri lungime, dela Jabály la Becikerek pe 3 miluri latime, locuitorii ridicandu obstacule tari pe terenu de inundatiune alu Tisei, au inceputu a 'lu cultivá, adeca ará si semená cu atátu mai virtosu, cá pamentulu in sine este fórtu bunu, ingrasiatu, gunoitu de ape. Ce folosu inse, cá semenaturile si chiaru satele loru sunt supuse la inundatiuni fórtu dese, in càtu anume locuitorii dela Rudolfs-gnaden ori-candu ploua câte trei dile mereu, ei isi incarca ce au prin casele loru si stau gata se fuga in càtrau vedu cu ochii.

Dnii ingineri au mai comisú si alta mare secatura, cá regulandu si Gur'a Murasiului la versarea lui in Tis'a, pentru-cá se nu strice câteva case de a le locuitoriloru de pre tiernulu stangu, in locu de a da apeii lui cursu pe Tis'a de vale, o indreptara asia, in càtu ii curma cursulu ei, ii ia din rapediune si o inpinge in susu spre Segedinu.

dile mai tardiu isi dete sufletulu si fú inmormentatu in capel'a de langa locuinti'a sa.

Deceniulu urmatoriu 49—59, a fostu unu tempu de umilintia pentru Itali'a. La 59 erumpe de nou rescóla. Cairolii erau insufletiti de dorululu d'a se luptá pentru independenti'a patriei loru. Benedetto, celu mai mare, éra capulu „comitetului nationalu“ mazzinistu, Ernesto, alu doilea, intrá cá voluntariu in regimentulu de venatori, organizati de Garibaldi; Benedetto, care ntr'aceea aduná o ceta de voluntari studentii, urmá dupa densulu, si, de si 'n armat'a piemontesa avansase la rangulu de capitanu, acum unu singuru momentu nu pregetá d'a se luptá cá simplu gregariu in armat'a garibaldiana. Garibaldi, misicatu adencu de patriotismulu si devotamentulu lui, din obscuritatea-i voluntara ilu radica éra si la rangulu de mai nainte. Alu treilea frate, Luigi, studiá la academi'a militara din Ivre, in momentulu, candu erupse rescóla fú inpartitu, cá oficiar in brigad'a Aost'a. Enrico, alu patrulea, avea abia 19 ani, éra inse destulu de forte pentru a'si versá sangele pentru independenti'a patriei. Elu inca intrá in regimentulu de venatori garibaldiani, unde se aflau ceilalti doi frati ai lui. Numai Giovanni, alu cincilea, éra prea teneru pentru arme.

La 25 Maiu 1859 venatorii lui Garibaldi se lovira cu trupele lui Urban la Biume inferiore. Austriacii prevediuti cu artileria, de care italianii nu aveau, erau aproape de trei ori mai multi, cá acestia. Dupa o scurta inpuscatura asupra siantiuriloru, italianii dau navala cu baionetulu asupra austriaciloru. Cairolii erau totu de un'a in fruntea assaltatoriloru inbarbatandu-si camaradii cu cuventulu si cu fapt'a. La 5^{3/4} dimineti'a, unu amicu alu familiei, Gaspare Polli, intelnesce pe Ernesto pe siantiu si 'lu intréba, ce scie de fratii sei? Pe Benedetto l'am vedintu sanetosu, dar de Enrico nu sciu nemicu, fú respunsulu. Abia dise aceste, se suná assaltu, si Ernesto alérga in capulu luptatoriloru, unde din intemplaner nimeresce tocma langa fratele seu Enrico si luptara ambii, umeru la umeru, — ajungundu la lini'a inamica in erupsera „Viva l'Italia!“ In minutulu acest'a doue glóntie vrasimasie lovescu in pieptulu lui Ernesto, care si cade in braciule fratelui seu. Enrico depune o sarutare muta pe buzele moribundului, cadavrulu i-lu incredintéza unui amicu, ér densulu se lupta cu desperare mai departe. Macelulu tienú trei óre si se terminá cu retragerea lui Urban. Corpulu lui Ernesto fú transportatu si depusu in cript'a familiara din Gropello. Éra celu d'antáiu Cairoli, care si-a versatu sangele pentru Itali'a.

(Va urmá.)

Pre langa regulari ticalóse, precum sunt acestea atinse aci fórtu pe scurtu, nu e nici o mirare, ca ori-candu vinu apele mari, se intempla intre altele unu lucru din cele mai neasteptate, cá adeca, in locu cá Tis'a se se verse, de si mai incetu, in Dunare, tocma din contra, apele Dunarei ne mai potenduse versá in rezervoriile sale naturali, se inbuldiesce pe gur'a Tisei in susu dela Titelu pàna din susu de Segedinu, cu câte 2 urme pe de asupr'a apelor Tisei. Sciundu acestea, nu se mai póte mirá nimeni de catastrofa dela Segedinu si de altele câte mai pótu urmá.

Spre a delatura reulu acestu infricosiatu, dn. maioru Stefanovicu cá barbatu de specialitate recomanda doue mesure radicali, adeca: 1) Tragerea unui canalu paralelu cu Tis'a pe distanti'a enorma, dela Satmaru din riulu Somesiu, prin Biharu de vale pàna pe la Baziasiu, pentru-cá una cantitate mare de ape se nu mai mérga in Tis'a, ci pe canalu dreptu in Dunare; 2) largirea strimtoriloru dela Portile de feru pe teritoriulu triplu, ungurescu, serbescu, romanescu, celu pucinu cu câte 40—50 stñjini, pe o distanti'a de câteva miluri de locu. Acestea doue lucrari gigantice aru costá multe milióne, ele inse aru folosi pe viitoriu sute de milióne. Este numai intrebarea, cá largindu-se portile de feru pàna spre Turnulu-Severinului, ce schimbari essentiali aru urmá in albi'a si cursulu Durarei de a lungulu Romaniei si Bulgariiei pàna la Galati, cá-ci atunci rapediunea Dunarei dela Porti in josu ar fi neasemenatu mai mare, in càtu ar urmá firesce, cá se si mai sparga prin serpentine, se innece insule mai mici si maluri mai asediate.

Éra si proiectulu legii de magiarisare.

In Nr. precedente comunicaram lectoriloru rezultatulu lucrariloru comisiunei dietale din 27 Mart. In 5 dile situatiunea se schimbá cu totul, cá-ci partid'a terroristica, urmasi'a demna a partidei terroristice si crunte din anulu 1848, apucá pe de asupr'a. In siedintiele tinute pàna in 31 Martiu terroristulu arménu Aladar Molnár batú pe ministru din tóte positiunile asia, in càtu din proiectulu lui Trefort in comisiune, cassandu-se §§-ii 3 et 4, se formulara si substituirea in loculu loru altii, multu mai cumpliti. Terminulu peremptoriu de 6 ani, in care invetiatorii (docentii) se fia obligati a invetiá limb'a magiara perfectu, se redusera numai la 4 ani, dupa care se fia obligati a depune examenu pedagogicu din trens'a. — In comunele amestecate cu magiari, auctoritatile bisericesci se fia obligate, cá indata dupa sanctionarea acestei legi, la denumirea de invetiatori si invetiatorie se dea preferentia aceloru individi de ambele sexe, care cunoscu limb'a magiara. Cu alte cuvente: din 10—20 candidati sau candidate se nu se aplice individi cari voru fi invetiatu mai bine si voru fi avutu portari mai demne, ci numai aceia, cari voru cunósce mai bine limb'a magiara.

Si apoi ne mai vorbiti de autonomii bisericesci si de biserica libera. Ce satira! Dupa §. 4 formulatu din nou, mesurile politienesci aplicabili, asupra scóleloru elementarie dela orasie si sate, in care limb'a magiara sau nu se va propune de locu, sau nu de ajunsu, au se fia multu mai aspre decâtu cele prevediute in proiectulu ministrului. Preste acésta §-ulu este stilisatu in termini asia de elastici, in càtu dupa acela nu numai personalulu scolasticu, ci si tóte auctoritatile eclesiastice au se fia date cu totul in discretiunea auctoritatiloru politice, cá se póta exercitá asupr'a loru supraveghiare politienésca cá si asupra delinquentiloru si criminaliloru ordinari, sau in casulu celu mai favorabile, archiereii si tóta preotimea voru fi tractati cá individi compromisi politicesce. Se intielege de sine, cá la noi, cá si la alte popóra, se voru aflá si ómeni fricosi, suflete servili, individi flamendi, cari n'au unde se'si plece capulu, din carii Aladar Molnár et Cpnia credu cá'si voru recrutá destui ieniceri.

Intre acestea, in orasiulu Satmaru din Ungari'a s'a decretatu limb'a magiara si pentru servitiulu dumnediescu la romani si la ruteni, fóra cá auctoritatea episcopului si a consistoriului respectivu se fia fostu respectata, precum se vede din diariulu „Szamos“ Nr. 24 din 23 Martiu a. c. Despre acésta inse cu alta ocaziune.

— Episcopulu Gherlei denumitu. — Monitoriulu ungurescu „Budapesti Közlöny“ din 30 Martiu publica denumirea rdslui D. Ioanu Szabo, canonicu in Oradea-mare, la demnitatea de episcopu alu Gherlei. Decretulu de denumire este datatu din 18 Februaru.

Revista politica.

Sibiú, 4 Aprilie st. n. 1879.

Pre langa cestiunile curente ale dilei, in tempulu din urma opiniunea generala a monarchiei se preocupa fórtu multu si in modu aproape exclusivu cu trei mari si inportante evenimente, din cari fia care in parte este de unu interesu particularu si ardiatoru, nu numai prin natur'a loru, dar mai multu inca prin urmarile loru eventuale.

Acele trei evenimente sunt: nouele alegeri pentru Reichsratulu din Vien'a, aniversarea de 25 ani a casatoriei Maiestatii Sale a imperatului si ocupatiunea micsta a Rumeliei orientale.

Este lucru firescu, cá in fati'a momentóseloru alegeri parlamentare, diferitele partide si fractiuni se incépa de pe acum a se numerá, a isi mesurá poterile, a se organizá si a se prepará pentru lupt'a electorala. Scimu cu totii, ca in urin'a ocuparei Bosniei si a Hertiegovinei si a neintielegeriloru avute cu fostulu cabinetu Auersperg-Lasser partid'a asiá numita, „fidela constitutiunei“, care se gerá a fi si majoritatea parlamentara, s'au descompusu in mai multe fractiuni, asia ca astadi in parlamentulu austriacu nu esista o majoritate compacta si disciplinata, ci ea este intemplatóre si din casu in casu asia, cá si politic'a c. Andrassy. Déca boemii voru participá, ceea ce se astépta, la viitórele alegeri si voru intrá in parlamentulu din Vien'a, apoi este mai multu cá siguru, ca gubernulu austriacu va potea contá pe o majoritate gubernamentalá, ce nu va mai fi a unei singure partide exclusivista si teroristóre precum a fostu aceea a nemtiloru, ci viitórea majoritate va fi compusa din tóte elementele nationale, alu caroru corpu representativu este parlamentulu din Vien'a. Dar' se póte intemplá, cá de astadata nemtii centralisti se remana in minoritate cá pe tempulu cabinetului Hohenwart si atuncea ne potemu asteptá la lupte inversionate si la crise parlamentare provocate din partea opozitiunei nemtiesti malcontenta, rabulista si intriganta.

Totu dela rezultatulu alegeriloru viitóre va depinde si constituirea definitiva a cabinetului austriacu, care astadi este mai multu numai unu cabinetu de afaceri, fara nici o programa politica bine definita. Missiunea actualului cabinetu Stremayr-Taaffe se va terminá indata dupa alegeri si apoi va trebui se urmedie unu nou cabinetu, care se corespondia noiei maióritati parlamentare, déca pàna atuncea nu voru intreveni alte evenimente neprevédute, care se constrénga pe coróna se sistédie actual'a constitutiunea si se incredintédie gubernulu unui cabinetu neparlamentaru, care apoi, schimbanduse sistemulu, se inauguredie o noua politica atátu in afara càtu si inlaintu. Dar' tóte acestea sunt numai niste combinatiuni arbitrare si vage, pentru ca in „imperiulu inprobabilitatiloru“ lucrurile nu se desvolta cá in alte state constitutionale.

In càtu priveste pregatirile serbatoresci ce se facu pentru diu'a de 27 Aprilie, care va fi diu'a aniversara a casatoriei de 25 ani a Maiestatii Sale, apoi atátu in capital'a monarchiei, càtu si in tóte provinciile apartienetóre de coróna austriaca se manifestédia déjà pàna acumu unu zelu si unu devotamentu patrioticu, ce probédia iubirea si lealitatea cea mai sincera a tuturoru cetateniloru acestei monarchii, fara distinctiune de nationalitate, fatia cu tronulu si dinasthi'a habzburgica. Nu ne indoimu, ca si natiunea romana se va grabi la rendulu seu, a probá si cu acésta ocaziune, ca ori càtu de mari sunt suferintiele si persecutiunile pe care le indura dela contrarii sei, ea nu a incetatu a emulá in amorulu si lealitatea sa, fatia cu cas'a domnitóre austriaca, cu ori care din nationalitatile conlocuitoare si ca ea scie se faca prea bine deosebire intre gubernu si dinasthia.

Mare si legitima trebuie se fia bucuri'a comitelui Andrassy vediendu, ca dupa multa framentare si batai'a de capu colegii sei n'au avutu incatruu, si n'au potutu aflá unu altu midiolocu pentru deslegarea cestiunei Rumeliei orientale, decâtu se revina si se adópte acelu proiectu, pe care ilu presentase densulu inca la congresulu dela Berlinu. De pe atuncea c. Andrassy propusesse, cá dupa ce armat'a russésca va evacué teritoriulu Rumeliei orientale, la terminulu fiesatu prin stipulatiunile tractatului dela Berlinu, acea provincia se fia ocupata de unu corpu de armata compusa din contingentele tuturoru poteriloru ce au semnatu acelu tractatu. Missiunea acelei armate avea se fia: mantinerea pazei si a ordinei publice intre bulgari si turci si a supraveghia ducerea in deplinire a reformelor, care voru fi introduse in acea provincie, in poterea statutului organicu, cu a carui elaborare a fostu insarcinata asia numit'a comisiune européna pentru Rumeli'a orientala. Cu alte cuvinte era vorba despre o ocupatiune micsta, asia precum a fostu aceea dela Schleswig-Holstein intreprinsa de càtra Austri'a si Prussi'a in a. 1864.

Acestu proiectu este acumu de càtuva tempu discutatu cu multa infocare din partea diplomatiloru, a pressei europene si in specialu de càtra press'a austro-ungara, care afara de organele literare devotate comitelui Andrassy, refusa primirea acestui ou rosii, cu care ministrulu de esterne voiesce se facu unu presentu de Pasci popóraloru monarchiei.

In siedinti'a de ieri a camerei deputatiloru din B-Pest'a presiedintele Koloman Ghycy si-a datu demisiunea in scrisu, atatu din postulu seu de presiedinte alu dietei catu si de deputatu. In loculu lui Ghycy diet'a, in siedinti'a de astadi si-au alesu de presiedinte pe fostulu ministru-presiedinte Josef Szlavy. Acésta schimbare in inprejurarile actuale este fórtu semnificativa.

Junctiunea drumurilor de feru austro-romane.

Conventiunea incheiata cu Austro-Ungari'a.

Gubernulu Altetiei Sale Regale, Domnulu Romaniei, si Gubernulu Maiestatii Sale Imperatorele

Austriei, Rege alu Boemiei etc. si Rege Apostolicu alu Ungariei, considerandu ca drumulu de feru, de construitu in virtutea conventiunii din 31 Maiu 1874, de la Brasiovu la Ploiesci, prin Timisiu-Predealu, n'a potutu fi pusu in exploatare la termenulu fisatu prin dis'a conventiune, au luat otarirea de a modificá, prin unu arangiamentu aditionalu, unele clause din conventiunea dela 31 Maiu 1874, si au numitu, spre acestu fine, cá plenipotentiaru, adica:

Altetia Sa Regale Domnulu Romaniei pe d. Iónu Balaceanu, tramisulu seu extraordinariu si ministru plenipotentiaru pe langa curtea din Vien'a etc.

Maiestatea Sa Imperiale si Regale Apostolica pe d. Iuliu Comite Andrassy de Csik-Szent-Király si Kraszna-Horca, consiliarulu seu intimu, ministru alu casei sale si alu afaceriloru straine etc.,

cari, dupa ce si-au comunicatu deplinele loru poteri aflate in regula, au convenitu asupra articoleloru urmatóre:

Articolulu I.

Prin derogatiune la articolulu 4 alu conventiunii din 31 Maiu 1874, cele doue Guberne se angagiédia a face se se construésca, fia-care pe teritoriulu seu, si a pune in exploatare lini'a dela Brasiovu la Ploiesci, prin trecetóreá Timisiu-Predealu, la 1 Decembre 1879 celu mai tardiu.

Gubernulu Altetiei Sale Regale Domnulu Romaniei se angagiédia inca a legá, in modu provisoriu, aceste doue sectiuni prin unu servitiu regulatu de mesagerie, intre statiunile Sinai'a si Campin'a, si de a'lu mantine pâna la punerea in exploatare a liniei intregi.

Articolulu II.

Dispositiunile continute in articolulu 7 alu Conventiunii din 31 Maiu 1874, cu privire la stabilirea statiuniloru internationale comune, sunt abolite si se renuntia, de o parte si de alta, la cererile de remburse a cheltueliloru ce s'aru fi facutu pâna astadi in privinti'a acestoru statiuni.

In ceia ce privesce servitiulu drumulu de feru la frontarie, si operatiunile vamale, s'a convenitu ceea ce urmédia:

a) Pentru lini'a dela Timisióra la Turnu-Severinu, prin Orsiova (Verciorova), remiterea si primirea trenuriloru voru avé locu la Verciorova. Revisuirea vamala a bagagiiloru, voiagioriloru si a marfuriloru se va face, pentru Austro-Ungari'a la Orsiov'a, si pentru Romani'a la Verciorov'a.

b) Pentru lini'a Brasiovu-Ploiesci, remiterea si primirea trenuriloru, precum si revisuirea bagagiiloru voiagioriloru voru avé locu, pentru ambele state deodata, la statiunea Predealu. Espeditiunea vamala a marfuriloru se va face, pentru Austro-Ungari'a, la Brasiovu si, pentru Romani'a, séu la Ploiesci, séu la Bucuresci.

Gubernulu Altetiei Sale Regale Domnulu Romaniei se angagiédia a construi statiunile sale la Verciorov'a si Predealu in astu-feliu de modu, cá remiterea si primirea trenuriloru se se póta face acolo convenabilu, si se obliga, inca, a stabili in statiunea Predealu, cu cheltuiel'a sa si pâna la termenulu fisatu pentru deschiderea liniei intregi, instalatiunile necesare pentru biurourile si locuinti'a inpietatiloru unguri de vama si de politie, dupa indicatiunile ce Gubernulu ungaru va dá la timpu.

In ceia ce privesce servitiulu, dintre si in statiunile dela granitia, administratiunile linielor de jonctiune respective, voru avé se incheie intre densele contracte de exploatare, care voru fi neaperatu supuse aprobarii Guberneloru competente.

Articolulu III.

Fiindu-ca lini'a Timisió'a-Orsiov'a-Verciorov'a-Turnu-Severinu este terminata si a fostu dejá pusa in exploatare, pe teritoriulu ungaru pâna la Orsiov'a si pe teritoriulu romanu pâna la Verciorov'a, cele doue parti contractante s'au invoitu ca ea se fia data circulatiunii internationale imediatu dupa schimbarea ratificatiuniloru prezentei Conventiunii.

Articolulu IV.

Tóte dispositiunile Conventiunii din 31 Maiu 1874, care nu sunt modificate prin Conventiunea de fatia, voru remané in vigóre.

Articolulu V.

Present'a Conventiune va intrá in vigóre indata dupa schimbarea ratificatiuniloru, care va avea locu la Vien'a in celu mai scurtu termenu posibilu, si indata ce acésta Conventiune va fi obtinutu aprobarea Corporiloru Legiuitóre respective.

Dreptu care, Plenipotentiaru au semnatu present'a Conventiune si au pusu pe densa sigiliulu armelorulu loru.

Facutu la Vien'a, in dublu exemplaru, la 12/24 Martiu 1879.

(Semnatu) I. Balacénu.

(L. S.)

(Semnatu) Andrassy.

(L. S.)

Pentru conformitatea traductiunii, ministrulu afaceriloru straine, I. Campineanu. „Rom.“

Romani'a.

Patriotismulu natiunii romane infaciosiatu prin date statistice.

Gubernulu si legislativele Romaniei prevediusera de multu, éra poporulu ajutatu de sanetosulu seu instinctu naturale si de traditiunile strabune, simtinse, cá in stadiulu in care se aflá cestiunea orientale si sub omnipotenti'a ideiloru moderne nici-unu tractatu europénu nu e in stare se'i asigure pe deplinu existenti'a si independenti'a, nici macaru pe unu 1/4 de secolu. Din acésta cauza, camerele incependu dela 1860 au cunoscutu marea necesitate de a se formá una armata respectabile, prin urmare a se si votá spre acelu scopu in fiacare anu sume mari, adeca cam a patr'a parte din veniturile tieiei. Cu tóte acestea preparative de 16 ani Romani'a in a. 1877 nici nu era gata deplinu pentru unu resboiu cruntu si inca portatu afara din interitoriulu seu, nici'lu dorise de locu, ci tocma din contra, rugasera cu totii pe D-dieu, cá daca se póte, se mai tréca acelu paharu dela patria si natiune.

Elu nu a trecut. Resultatele se sciú. Ceea ce se sciá mai pucinu pana acuma, erau sacrificiele materiali aduse in a. 1877 de cátra natiune pe altariulu patriei pentru independenti'a si libertatea ei in dilele, candu fostulu ministeriu Catargiu inchieiaze bilantiulu cu unu deficitu mai mare decátu oricandu alta-data, si candu tier'a ft silita a recurge si ea, cá multe altele, la harthia moneta, la biletelele hipotecarie.

Din desbaterile parlamentarie tinute in septeman'a trecuta se aflá, cá campani'a din 1877 a costatu pe statulu Romaniei preste 50 (cincideci) de milióne in franci. Suma mare acésta in comparatiune cu modestele venituri ale tieiei, mica inse de totu in asemenare, de es. numai cu specele austro-unguresci din Bosni'a sau cu ale ocuparei ducatelor Schleswig-Holstein in a. 1864. Atáta numai, cá in Romani'a impliní patriotismulu o multime de lipse ale armatei, intr'unu modu si in mesura, precum se intempla rar in viéti'a popóraloru.

Oficiulu statisticu alu Romaniei, pe langa alte lucruri ale sale a fostu insarcinatu de cátra ministeriu si cu compunerea de tabele, in care se coprinde atátu sumele si obiectele adunate pentru armata pe calea requisitiunii conformu legeri de requisitiuni si pe langa pretiuri normale, cátu si totu ce au intratu cá oferte patriotice in bani si in obiecte. Dn. Alexandru Pencovicu, directorulu statistice generale nu si-a pregetatu a permite unu resumatu istoricu alu requisitiuniloru si ofrandelor; éra noi credemu cá vomu face adeverata placere lectoriloru, daca vomu reproduce din acelu operatu celu pucinu resultatele mai semnificative, care esu la milióne.

„Acésta publicatiune coprinde trei-dieci si doue tabele recapulative, pe judetie si pe luni despre obiectele requisitionate si despre ofrandele primite pentru trebuintele armatei romane in cursulu resboiului cu turcii din anii 1877—1878.

„Timpu de siése-spre-diece luni, din 9 Aprile 1877 pana la 5 Augustu 1878, trebuinttele armatei Romane s'au indestulat in parte cu articule de hrána si de transportu, requisitionate fara plata prin comunele urbane si rurale din Romani'a, in virtutea unei anume legi organice asupra requisitiuniloru militare, promulgata prin Monitorulu oficialu sub No. 93 din Aprile 1877; ér' alaturatele tabele statistice despre obiectele requisitionate in numeru de doue-dieci, sunt alcatuite dupa sciintiele lunare, ce comisiunile mixte din judetie au comunicatu in modu oficialu ministeriulu de interne pe bazele instructiuniloru circulare cu No. 18.576, publicate prin Monitoru in diu'a de 25 Augustu 1877.

„Ele coprinde in generalu intrég'a miscare a operatiuniloru nóstre de requisitiune din tíera in tempu de siése-spre-diece luni pana la 5 Augustu 1878, candu armat'a romana a fostu pusa pe pecioru de pace, cu decretulu Domnescu sub No. 1.840, din care di au si incetatu a mai fi cu potere legea organica asupra requisitiuniloru militare, conformu art. 44 din chiaru acésta lege.“

In totalu s'au requisitionatu, anume: Vite 66.387 (berbeci si oi, 33.134; — boi si vaci, 26.099; — cai si epe, 7.129; — asini si catári, 20; — porci 5); — Pastrama si carne, 35.351 kilograme (27.750 ocale); — Carnati, 1.280; — Grau, 116.199 hectolitri (17.106 kile¹⁾); — Páne, faina si pesmeti, 650.194 kilogr. (510.402 ocale); — Porumbu, 18.162 hectolitri (2.674 kile); — Malaiu, 1.192.445 kilograme (936.069 ocale); — Brandia si casicavalu, 361.656 kilograme (283.900 ocale); — Fasole si alte legumi, 6.311 hectolitri (929 kile séu 371.600 ocale); — Sare, 328.849 kilograme (258.146 ocale); — Ordiu 195.388 hectolitri (28.764 kile); — Ovesu, 9.527 hectolitri (1.402 kile); — Fênu, 19.181. 274 kilograme (15.057.300 ocale séu 18.822 cara mari de mesura); — Paie, 1.783.005 kilograme (1.399.659 ocale séu 1.755 cara mari de mesura); — Islaz, 409 hectare (286 falci séu 816 pogóne); — Coceni de porumbu,²⁾ 1.015 snopi; — Trasuri, 1.553; — Luntrii, 64; — Cara de transportu, 264.394; — Dile intrebuintiate in transporturi, 1.045.747 séu kilometri percurse 26,143.677; — Muncitoru cu

¹⁾ Chila = 8 pâna 8 1/4 galete de Ardealu à 64 cupe. 1 oca = 2 1/4 z. de Vien'a.

²⁾ Papsioiu, cucurudiu.

Red. Obs.

manile, dile 53.676; — Lemne de cherestea,³⁾ 73.500; — Sitie,⁴⁾ 19.100; Lemne de focu, 17.443 metri cubici (2.293 stângini); — Carbuni de lemn, 429 kilograme (337 ocale); — Feru si alte metale, 8.905 kilograme (6.990 ocale); — Caele,⁵⁾ 18.110; — Potcóve, 398; — Tabele de tinichea⁶⁾ 103; — Cabluri si cordage, 2.101; Vase si unelte de metalu, 5.259; — Putini si alte vase de lemn, 1.285; — Vase de pamentu 2.104; — Obiecte de sticla, 763; — Rogojini, 7.172; — Saci si traiste, 19.368; — Hamuri si hatiuri, 1.344; — Capestre, strenguri si fringhii, 2.541; Varu, 24.607 kilograme (11.316 ocale); — Sfóra, 2.774 papusi; — Caramidi, 581.790; — Prafu de pusca, 14.500 kilograme (11.382 ocale); — Lana, 813 kilograme (638 ocale); — Ghiatia 974 kilograme (764 ocale); — Bice, 294; — Trestie, 6.628 snopi; — Pansa, 110 bucati si 9.597 metri (14.395 coti); — Vinu 193 hectolitri 42 litri (349 vedre); — Rachiu si tiuca⁷⁾, 74 hectolitri 70 litri (597 vedre); — Otietu, 45 hectolitri (349 vedre); — Chirii de case si de pátule⁸⁾ peste lei 22.000; — etc. Mai sunt alte requisitionate in numeru cu totulu neinsemnatu; care sunt in sa trecute pe facare luna in tabelele alaturate.

Tabel'a sub No. 20 coprinde pe luni si pe judetie sumele de bani constatate de comisiunile mixte cá datorite de statu, spre a se plati obiectele ce s'au requisitionatu in tíera pentru trebuintele armatei romane, si care sunt generali semnate pe judetie in cele siéptespre-diece tabele lunare precedente. Din acésta tabela resulta cá sum'a despagubiriloru in totalu este de lei noi 11. 227.098.

(Va urmá).

A siésea adunare generala ordinaria a institutulu de creditu si de economii „Albina“,

tinuta in 28 Martiu 1879.

(Urmare si fine.)

Se da apoi cetire raportulu comitetulu de revisiune in urmatoriulu coprinu:

Onorata adunare generala! Subsemnatulu comitetu de revisiune, esaminandu conformu §§. 57 si 58 din statute contulu profitulu si perderiloru, precum si bilantiulu institutulu de creditu si de economii „Albina“ pentru anulu 1878, au aflatu tóte positiunile in deplina consonantia cu registrele respective purtate cu tóta esactitatea.

Ne luamu dar' voia a Ve propune: a aprobá computulu anualu pro 1878 si a dá Directiunei absoluturiulu.

In privinti'a inpartirii profitulu curatu, suntemu cu propunerea Directiunei de acordu, cá conformu §. 62 din statute se se inpartiesca: etc. (urméza proiectulu de distributiune ca mai susu *).

Sibiú, 18 Martiu 1879.

August Senor m. p. Antoniu Schiau m. p. Dr. Aurelu Brote m. p. Joane Cretiu m. p.

Adunarea generala in unanimitate:

a) iá spre sciintia raportulu anualu alu Directiunei si raportulu comitetulu de revisiune;

b) aprobá computurile si bilantiulu anului 1878;

c) da Directiunei institutulu si comitetulu de revisiune absoluturiu pe timpulu anului 1878;

d) aprobá propunerea Directiunei din raportulu ei anualu despre distribuirea profitulu curatu de fl. 34.077.50 cr. in sensulu §. 62 diu statute si ficsédia dividend' anului 1878 cu 9 1/2 %^o, prin urmare alu siéselea cuponu alu institutulu dela 1 Juliu 1879 se va rescumperá cu 9 fl. 50 cr.

Sum'a de fl. 572.32 cr. resultatu din bilantiu pentru scopuri de binefacere, se distribue in modulu urmatoriu:

1. Nenorociloru prin esundatiune din Szeghedinu	fl. 100.—
2. Reuniunei romane de cantari din Sibiú	„ 100.—
3. Fondulu pentru ajutorarea studentiloru miseri in casuri de morbu din Blasiu	„ 100.—
4. „Alumneului nationalu“ din Timisió'a	„ 50.—
5. Reuniunei romane de cantari din Oravitia	„ 50.—
6. Fundatiunei: „Nicolau Jiga“ din Beiusiu	„ 50.—
7. Unei eleve din monastirea „Ursulineloru“ din Sibiú, cá ajutoriu	„ 50.—
8. Pentru ajutorarea studentiloru saraci dela scólele din Nasaudu	„ 50.—
9. Spitalulu „Franciscu-Josefinu“ din Sibiú	„ 22.32
	fl. 572.32

Pretiuulu marceloru de presentia pentru anulu 1879 se ficsédia cu 3 fiorini.

In Directiune se alegu d. d. Georgie Baritiu si Gregorie Mateiu (realesu), ér' in comitetulu de revisiune d. d. August Senor, Antoniu Schiau, Dr. Josifu Hodosiu, Dr. Aurelu Brote si Ioanu Cretiu.

In siedinti'a de dupa prândiu adunarea s'a ocupatu cu proiectulu Directiunei despre modificarea aceloru §§.

³⁾ Cherestea, cuventu turcescu, semnifica lemnu de lucru, de constructiune, de edificiu, lemnaria.

Red. „Obs.“

⁴⁾ sindile, scandurele de copertu edificiu.

⁵⁾ Cafea, caiella, cuiu, cuisioru (ital. chiavello, portug. cavolha), in Rom. se numescu asia cuiule de potcóve, anume la cai. (Vedi Dict. acad.) Red. Obs.

⁶⁾ Tinichea, lamia, tabla de feru, feru-albu, lamina subtire de feru, cu care se copere casele sau din care se facu urlóie, tievi, buciume, Red. Obs.

⁷⁾ Vinarsu de prune.

⁸⁾ Patula, are trei semnificatiuni, aici e luat in sensu de granariu, magazinu de bucate.

* A se vedea in Nr. 23 alu „Observatoriulu“.

din statutele Societatii, cari se referescu la emiterea de scrisuri fonciare in sensulu articolului de lege XXXVI din anulu 1876.

Actionariulu Anania Trombitasiu propune in scrisu unu altu proiectu de modificare a statutelu referitoriu la alte parti ale acelorasi, era nici decum la capitolulu despre scrisurile fonciare. La observarea presiedintelui si a mai multoru membrii din adunare ca propunerea, nefiindu adusa la adunare in form'a prescisa de statute nu se pote admite la desbatere si deliberare: D. Trombitasiu o retrage.

Se procede apoi la desbaterea pe articole a proiectulu Directiunei, carele, dupa unele modificari, se primesce cu unanimitate.

Cu acestea adunarea se incheia.

Sciri diverse.

(Carlotta Patti in Sibiu). Miercuri, in 1 Aprilie, avu locu in Sibiu multu asteptatulu concertu alu d-rei Carlotta Patti. Acesta stea, a careia lumina incepe a pali, este, dupa cum se scie sor'a celebrei cantaretie Adelina Patti, ex-marchiz'a de Caux. Ea este insocita in concertele, pe care le da pela noi, de pianistulu Loewenberg si de cellistulu de Munk. Publiculu numerosu si alesu, care asista la acelu concursu de artisti, a avutu ocaziune se admire art'a deosebita si scol'a brilanta a cantaretiei. Dar atatu mai e de admiratu in ea. Vocea se duce impreuna cu tinereti'a si cu ea renumele. Sunt ca cele din urma licariri ale unei lampe aprópe a se stinge. Aici trebuie cautatu motivulu, pentru care au remasu publiculu relativu rece fatia cu o cantarétia de renume europénu. — Succesulu serei, potemu dice, ca a fostu alu pianistulu Loewenberg, care intr'adeveru ne-a uimitu prin mecanismulu admirabilu si poterea herculica a degetelu sale. Escelentulu piano din fabric'a Ehrbar gema sub loviturile vigurose si neobosite ale artistulu infocatu. — Dlu Munk ar fi meritatu pote mai multa recunoscintia din partea publiculu. Fineti'a loviturei arcului seu, simtiulu delicatu, staccato de o curatienie admirabila si perfectiunea nuantielu meritu pote mai multa atentiune. Singurulu defectu (?) alu seu este, ca n'a cautatu efectulu. Dar acesta, in ochii nostri este unu meritu mai multu.

(Scandalu jidovescu in Iasi). Cu ocaziunea imormentarii unui rabinu stradele pe unde avea se tréca conductulu funebralu erau intretiesute de unu furnicaru de jidovime, asia ca pentru mai multe ore s'a fostu intreruptu comunicatiunea nu numai pentru trasuri, dar' si chiaru pentru cei calari.

Se dice, ca dupa o superstitiune stupida a jidoviloru, nu este permisu nici unei femei se se afle in calea processiunei funebrele a unui rabinu. Intre altele, o preotésa carea statea in port'a caselu sale, curiós'a de a vedea mentionat'a processiune, fu inbrancita cu brutalitate pentru ca se nu fia fatia la trecerea carulu mortuaru. Acesta fapta revoltatóre a provocatu cu necesitate incaerari serióse, cari aru fi luat unu caracteru si mai seriosu, déca nu sosea la tempu corpulu de geandarmi ca se restabilésca ordinea.

Pana acum au fostu arestati 24 jidovi, a caroru instructiune se face cu destula inteligentia si activitate. Tribunalele romane, mai pre susu de ori ce intolerantia religiós'a, voru sci se'si faca le tempu datori'a. Preotés'a care a fostu maltractata de catra jidovinea fanatica a fostu dusa la spitalu, unde se afla greu bolnava.

(Visita princiaru la Bucuresci.) Miercurea trecuta a sossitu in capital'a Romaniei Alteti'a sa regala principele Oscar, mostenitoriulu tronulu Svedii si Norvegiei.

Regalulu óspe se va logodi cu principes'a Paulin'a de Waldeck-Pyrmont, care e óspetea curtii romane.

Post'a redactiunei.

Brasiovu. 26 Mart. Processelle de pressa sunt pana acumu numai doue, celu vechiu ce ni se trage dela Gazeta inca din Juliu 1877, de candu aparaseramu pe femeile romane de insulte, si va veni la curtea juratiloru in 18/30 Aprile a. c.; in celu nou dela Decembre totu mai decurge ascultarea de martori.

Brasiovu. 28 Mart. Ai uitatu ca socia-sa fusese magiara curata.

Beiusiu. 13 Mart. Se nu aiba nici-o grija. Informatiunile fórtle la locu

Juculu de diosu. Memorialulu ilu cunosceamu. Vomu cercá la siedintia menstruale; resultatu inse nu potemu promitte.

Jassi. Mart. 20. Asteptamu se tréca undele, ca se ne remana era spatiu si pentru discussiuni scientifice si literarie. Se va pune la ordinea dilei limb'a nostra bisericésca mai pre susu de tóte.

N. in comit. Satmaru. 22 Mart. Li s'au trimisu. S'au turburatu fórtle tare, se pare ca le-au ajunsu cu atata.

St. Cloud, en France. Gr. Gr. Febr. Vomu primí cu mare multiamita. Mai pe largu prin posta. Cea mai caldurós'a stringere de mana.

Cohalmu. 21 Mart. Dela Blasiu aceea si pretensiune. De aci inainte vi se va tramite.

Aciu'a. 26 Mart. S'a regulatu intocma.

Desiu. 22 Mart. Multiamita pentru informatiuni. Se intielege ca se aiba patientia in acelu interregnum; éta inse ca a si incetatu. — In catu pentru Institutu, ómenii judeca strimbu mai virtosu din cauza, ca n'au cititu nici-o litera din statute si nu cunoscu nimicu din legea (codicele) comerciale, care léga pe directori fedelesiu si i supune la pedepse aspre. Dara la acesta materia incapu vorbe multe.

Valeni (Marmati'a). Nu noi, ci diarielle magiare iau compromisu pana dupa urechi.

Caransebesiu 16/28 Mart. Se vedemu candu si cumu se voru realisá; atunci veti affá, pote chiaru si din diarie.

Bucuresci, 13/25. Vedemu si noi ca amu datu in multe cuiburi de vespi, dara nu strica. Au creditu ca le este permissa si portarea copilulu din fabul'a lui Esopu. — In catu pentru dn. philologu se pare ca nu pote suferi nici apa rece. Ore mai bine iar fi caditu baia in apa clocotinda? „Schalbacheri“ nemptiesci cunoscemu din nefericire mai multi de catu ar fi necessariu, scimu si ce este philologi'a loru de specula, de „Büchermarkt“ et Bücher machen. Se ne apere Ddieu de mai reu.

Rom'a, 26 Mart. Mare multiamita. Respunsu va urmá, indata-ce ne va veni o informatiune din capitala.

Satmaru 25 Mart. Ve rugamu a tramite acelu Nr. 24 din „Szamos“ pe spesele acestei redactiuni, la ambii mitropolitii si la toti episcopii diecesani de ambe confessiuni.

Cursuri de Bucuresci in Lei noi (franci).

27 Martiu.

Obligatiuni rurale din 1864 cu 10%	l. 100. 3/4 b.
Imprumutulu Oppenheim din 1866 cu 8%	„ 101.— „
Obligatiune de imprumutu dominiale din 1871 cu 8%	„ 100.— „
Creditu fonciariu (hipot.) rurale cu 7%	„ 95. 1/4 „
Creditu fonciariu urbanu (alu capitalei cu 7%)	„ 85. 1/2 „
Imprumutulu municipale non (alu capit.) din 1875 cu 8%	„ 97. 1/2 „
Fondulu de pensii (per 300 l. a.) cu 10%	„ 177.— „
Actiunile caliloru fer. rom. din 1868 cu 5%	„ 29.75 „
Actiunile caliloru fer., prioritati din 1868 cu 6%	„ 84.60 „
Daci'a, Compania de asecur. din 1871 actiunea de 250 l. a. 8%	„ 200.— „
Romani'a. Compania de asecur., (act. de 100 l. n.) 1873 cu 8%	„ 73.— „

Pesci scumbrii de Norvegi'a (Lachsheringe).

galbeni-aufati, conservabili, in ladisióre de câte 5 kilogr., cu 1 fl. 85 cr; 3 ladisióre cu 5 fl. 30. *)

Pesci Grasciori afumati (Speckbücklinge).

pr. 5 kilo circa câte 50 de pesci intr'o laditia, costa fl. 2.20, in câte 3 lad. fl. 6.30.

Se trimitu franco de porto la ori-ce statiune de posta din Austro-Ungari'a, pe langa platire la primirea marfei (rembursa).

Ottensen la Hamburg.

65. 1—3

A. L. Mohr.

*) Noi amu primitu pesci de calitatea acestora, si costa 1/2 pretiulu din bolta; pentru stomachu sanetosu cu gustu prea bunu. Se prepara mai multu ca salata cu cépa si otietu, se potu mananca si crudi. Red.

Banc'a gen. de asiguratiune mutuala „Transilvania“ in Sibiu.

Computulu incheiatu alu sectiunei I-e pro 1878.

Venituri:		Esiri:	
Premii dupa detragerea storniloru	49098 15	Premii pentru reassecurare	49098 15
Tacse	3987 53	Salarie, spese, timbre, tiparituri, spese de calatoria, dare etc.	8587 57
Provisiuni	9114 93	Amortisare din mobiii	131 73
Daune rebonificate prin societatile de reassecurare	31861 45	Amortisare din spesele de intemeiare	669 73
Venituri diverse	399 26	Amortisari de pretensiuni dubiós'e	72 01
		Interesse dupa obligatiunile fondulu de intemeiare	3819 15
		Daune solvite	31861 45
		Profitu pro 1878	221 53
	94461 32		94461 32

Computulu incheiatu alu sectiunei II-e pro 1878.

Venituri:		Esiri:	
Fondulu premii din anulu 1877	92568 22	Sume assecurate solvite	24052 41
Transportulu premielloru din anulu 1877	6877 53	Solviri pentru tontine contraassecurate	160 —
Reserva pentru casuri de mórt'e insinuate din anulu 1876	244 21	Reserva pentru casuri de mórt'e insinuate ex 1876	244 21
Premii dupa detragerea storniloru	58015 75	ex 1878	2000 —
Tacse	2053 49	Premii de reassecurare	1929 29
Tacse de administrare dela tontine, arvune precludate etc.	311 40	Provisiuni de acuisitiune	837 04
Interesse si venite dela cas'a propria etc.	5565 55	Amortisare din provisiunea capitalisata	3589 94
		Provisiune de incassare	1688 11
		Salarie, spese, timbre, tiparituri, dare etc.	14823 08
		Politie rescumperate	2328 83
		Premii rebonificate	139 20
		Amortisari din mobiii	131 73
		Amortisari din spesele de intemeiare	669 73
		Amortisari de pretensiuni dubiós'e	144 03
		Perdere la efecte	125 40
		Onorarie medicale	1538 40
		Interesse dupa obligatiunile fondulu de intemeiare	3819 15
		Fondu de premii pro 1879	10038 52
		Transportu de premii pro 1879	6884 23
		Profitu pro 1878	647 85
	165636 15		165636 15

Bilantiu in 31 Decembre 1878.

Active:		Passive:	
Obligatiuni needate	170800	Fondulu de intemeiare subtragedu-se amortisarea	300000 —
fl. 10.000 obligatiuni rurale a ducat. Bucovin'a a fl. 79.50	7950 —	Fondulu de premii sect. II	1000 —
fl. 13.000 obligatiuni rurale transilvane a fl. 73.50	9628 50	Transportulu premielloru sect. II	100383 52
fl. 6.900 losuri pentru regularea Dunarii a fl. 104.80	7231 20	Reserva pentru casuri de mórt'e insinuate din anulu 1876	6884 23
fl. 3.000 actii a drumulu de feru nordicu a fl. 202.20	6066 —	Reserva pentru casuri de mórt'e insinuate din anulu 1878	244 21
fl. 6.000 inserise dela institutulu fonciariu din Sibiu a fl. 95.—	5700 —	Creditori diversi	2000 —
fl. 200 inserise dela banc'a nationala austr. a fl. 99.—	198 —	Tontine	4727 49
fl. 6.000 renta in bancnote a fl. 61.65	3699 —	Interesse neridicate	9487 30
fl. 21.000 prioritati a I. drumulu de feru transilvanu a fl. 63.75	13387 50	Ipoteca pe realitatea in strad'a Cisnadiiei Nr. 5	2429 95
Portufoiu de cambii	53860 20	Fonduri de profitu rezervate din anulu 1876, 1877	11000 —
Imprumuturi pe efecte	3121 43	Fonduri de garantia sect. I si II	763 69
Imprumuturi pe politie	4208 52	Profitu sect. I pro 1878	1000 08
Pretensiuni la agenturi	20401 31	Profitu sect. II pro 1878	221 53
Debitori diversi	28995 96		647 85
Mobiii, table firmale si tablutie	34272 41		
Spese de intemeiare	6562 38		
Provisiuni capitalisate	2450 08		
Realitatea in strad'a Cisnadiiei Nr. 5	53290 74		
Cass'a	36000 —		
	1826 82		
	438789 85		438789 85

Dr. Wilhelm Bruckner m. p.

Dr. A. Brote m. p.

Computele de susu si bilantiulu s'au aflatu in consonantia cu registrele respective.

Comitetulu de revisiune:

Iosifu Schuster m. p., consil. de fin. in pensiune.

Georg Mike m. p., directoru la direct. fin.

Dr. I. Nemes m. p., avocat.